

SEPTEMBRIS, 2024

Aizvadīta 10. Starptautiskā tūrisma studiju konference “Tūrisma zināšanu un prakses plaisu pārvarēšana: Ilgtspējīga, gudra un droša tūrisma un viesmīlības nākotne”

No 17. – 20. septembrim Rīgā norisinājās 10. Starptautiskās tūrisma studiju (ITSA) konference. Vidzemes Augstskolas rīkotajā 10. Starptautiskajā tūrisma studiju konferencē “Tūrisma zināšanu un prakses plaisu pārvarēšana: Ilgtspējīga, gudra un droša tūrisma un viesmīlības nākotne” (ang.val. "Bridging the Gaps in Tourism Knowledge and Practice: The Future of Sustainable, Smart, and Secure Tourism and Hospitality (Future 3Ss for Tourism)") piedalījās apmēram 60 dalībnieki no 21 valsts, pārstāvot dažādus pasaules reģionus. Konference norisinājās Rīgā ar vienu izziņas izbraukumu dienu uz Valmieru vai Carnikavu, vai ar velo iepazīstot Pārdaugavu.

Vidzemes Augstskolas profesori Agita Līviņa un Andris Klepers, apmainoties ar iespaidiem par dzirdēto un pieredzēto, atzīmē profesora Tiger Bihu Wu no Ķīnas lekciju par kultūras nogulsnešanos (sedimentāciju) un kultūras ilgtspēju: no vietas aprakstīšanas līdz galamērķa veidošanai. Profesors savā runā lietoja mums neierastus, bet viegli saprotamus terminus, izcēla atšķirības, ka var pētīt un analizēt kas un ko raksta par konkrētu vietu, bet var arī lūkoties pretējo, ko un par kādām vietām raksta konkrēti autori (vairāk ceļojumu aprakstu žurnālisti un ietekmeļi).

Vairāki runātāji stāstīja par pētījumiem, kuros ir pētīta un analizēta vietējo iedzīvotāju labjūte un vēlme iesaistīties tūrisma nozarē vai vietējo iedzīvotāju attieksme pret tūristiem. Pēdējos gados vietējo iedzīvotāju labjūtei tiek pievērsta nozīmīgāka loma tūrisma galamērķu pētniecībā un tūrisma pakalpojumu attīstībā.

Daudzi no konferences dalībniekiem bija pirmo reizi Latvijā, dabas apstākļi viņus lutināja ar vasarīgu laiku septembra otrajā pusē un viesi bija patīkami pārsteigti par Latvijas dabu un tās zaļumu, ūdeņiem, t.sk. avotiem.

Vidzemes Augstskolas rīkotā konference kalpos kā saikne akadēmiskajām aprindām, nozares profesionāļiem un pētniekiem, lai izpētītu un apspriestu galvenās tēmas, kas veido mūsdienu tūrisma ainavu. Konferences galvenā tēma bija cieši saistīta ar trim dimensijām: drošība, izmaiņas ceļotāju uzvedībā un aprites nepieciešamība tūrismā.

Foto: Daļa no konferences dalībniekiem iepazīst Vidzemes Augstskolu, Valmieras Integrēto bibliotēku un Valmieru

Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta Jaunie reindžeri palīdz attīrīt Salacas straujtecē

Piektdien, 6.septembrī, netālu no Korģes ietekas Salacā kopā pulcējās projekta "Life is Salaca" sadarbības partneri, kā arī Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta Jauno reindžeru grupa no Salacgrīvas, lai kopā īstenotu vienu no projekta aktivitātēm – upes straujteču tīrīšanu un atjaunošanu. Salaca ir viena no galvenajām Baltijas jūras lašupēm, kā arī tā ir ierindota starp zivju faunas saglabāšanā nozīmīgākajām Latvijas ūdenstecēm. Pirms darbu uzsākšanas "Life is Salaca" vadošā biotopu eksperte Linda Uzule Jaunajiem reindžeriem pastāstīja, kādēļ Salacā un tās pietiekās tiek īstenots šāds projekts un kādēļ ir nepieciešams veikt atsevišķu upes posmu tīrīšanu. Tāpat jaunieši guva ieskatu, kādas darbības Makšķernieku klubs "Salackrasti" jau ir īstenojuši, atbrīvojot Salacas straujtecē no virsūdens augāja aizauguma.

Bezmugurkaulnieku eksperts Dāvis Ozoliņš jauniešiem pastāstīja par Latvijā sastopamajiem bezmugurkaulniekiem, īpaši tiem, kas mīt Salacā. Viņš skaidroja, ka redzamākie no tiem ir gliemenes un arī vēži. D.Ozoliņš arī uzsvēra, ka tīrot upi var uzlabot gliemeņu dzīves vidi, jo attīrot upi tiek attīrītas platības, kur gliemenes var ierakties. "Life is Salaca" vadošais zivju eksperts Kaspars Abersons informēja klātesošos par upju aizaugšanas galveno cēloni – cilvēku saimniecisko darbību, jo tās dēļ upē pa dažādiem ceļiem iekļūst lauku mēslojums, notekūdeņi, sadzīves ķīmija, kas veicina upes aizaugšanu.

Ziemeļvidzemes biosfēra rezervāta Jauno reindžeru loma upes straujtecē attīrīšanā bija pārskatīt no upes

Foto: Dabas aizsardzības pārvalde

izcelto ezermeldru aizaugumu, un no tā izlasīt un atpakaļ upē palaist gan lielās gliemenes, gan citus pamanāmos dzīvos organismus, kā arī upē nogādāt no tās izceltos akmeņus. Salacas straujteču gultnes tīrīšanas darbus veica, izmantojot ķēžu ekskavatoru, kas aprīkots ar speciālu kausu, lai no upes izņemtu ezermeldrus un citus helofītus (virsūdens augus), kas veido blīvu apaugumu, kā arī to sakņu sistēmas veidoto biezo "velēnu". Vairāk par projekta aktivitātēm vari uzzināt: <https://lifeissalaca.silava.lv/>.

Dabas aizsardzības pārvalde informē

Dabas aizsardzības pārvalde informē, ka no 2024. gada 18. augusta stājas spēkā Dabas atjaunošanas regula, ar ko tiek izvirzīti mērķi, kas stimulēs dalībvalstis veikt plašus dabas un vides vērtību atjaunošanas pasākumus, kā arī nodrošināt ilgtspējīgu un bioloģiski daudzveidīgu nākotni visiem Eiropas Savienības iedzīvotājiem.

Dabas atjaunošanas regulas pamatprincips ir atjaunot to, kas ir sliktā stāvoklī un nepasliktināt to, kas ir labā stāvoklī, vienlaikus ņemot vērā dalībvalstu nacionālās īpatnības. Regula paredz līdz 2030. gadam atjaunot vismaz 20 % ES sauszemes un jūras teritoriju (neatkarīgi no dabas aizsargājamo teritoriju apmēriem).

Par Dabas atjaunošanas regulu

Starptautiskā nedēļa 2024 Vidzemes Augstskolā

No 16. līdz 20. septembrim Vidzemes Augstskolā norisinājās "Starptautiskā nedēļa 2024", pulcējot augstākās izglītības iestāžu mācībspēkus un pētniekus no 11 valstīm: Latvijas, Ukrainas, Albānijas, Rumānijas, Čehijas, Gruzijas, Ēģiptes, Polijas, Moldovas, Beļģijas, Gruzijas, un kopumā 16 augstskolām, universitātēm. Šogad Starptautiskās nedēļas virstēma bija "Shaping Minds: The Intersection of Modern Education and Deep Tech".

Piecās dienās norisinājās semināri, darbnīcas, atvērtās vieslekcijas un paneldiskusijas, kurās vairāk nekā 30 dažādu augstākās izglītības iestāžu mācībspēki un pētnieki dalījās zināšanās, pieredzē, kā arī diskutēja par aktuālajiem jautājumiem, sniedzot iespēju globālai pieredzes un zināšanu apmaiņai gan studējošo, gan mācībspēku vidū.

Kā viena no atvērtajām lekcijām diskusijām interesentiem tika piedāvāta "Tehnoloģijas ilgtspējīgam tūrismam (Technologies for sustainable tourism)", ko moderēja profesore un Unesco katedras "Bisofēra un cilvēks" vadītāja Agita Līviņa. Kopā ar sarunu biedriem Edmundu Jansonu (Vidzemes Augstskolas maģistra studiju programmas "Virtuālā realitāte un viedās tehnoloģijas" direktors), Mahender Reddy Gavinolla (PhD, docents (tūrisma) un starptautisko attiecību koordinators no Nacionālā tūrisma un viesmīlības vadības institūta Haidarābadā, Indijā, arī pētnieks Vidzemes Augstskolā) un Tomaš Marovec (Asociētais profesors, Prāgas Ekonomikas un uzņēmējdarbības universitāte, Čehija) tika diskutēts par to, kādas ir inovatīvas tehnoloģijas, kādi priekšnosacījumi jāievēro to attīstībai, kādi ir lielākie izaicinājumi un arī par to, ko darīt, kad ceļojot tehnoloģiju atbalsts nav pieejams. Skaties diskusiju pievienotajā video.

Starptautiskā nedēļa ir viens no plašākajiem pasākumiem, ko Vidzemes Augstskola organizē, lai stiprinātu savu lomu starptautiskā mērogā un sekmētu starptautisko sadarbību.

Izsaki savu viedokli par ceļošanu un atpūtu dabā un dabas aizsardzību Latvijā

Projekta LatViaNature ietvaros iedzīvotāji aicināti līdz 31. oktobrim piedalīties sabiedrības aptaujā, lai noskaidrotu attieksmi, zināšanas un izpratni par dabas daudzveidības saglabāšanu un dabas aizsardzību Latvijā, kā arī svarīgāko par atpūtu un ceļošanu dabā. Aptaujā iespējams piedalīties tiešsaistē un tās rezultāti tiks izmantoti dabas aizsardzības politikas, dabas apsaimniekošanas un dabas izglītības pilnveidošanai.

Aptauja notiek Dabas aizsardzības pārvaldes īstenotajā LIFE integrētajā projektā LatViaNature. Projekta gaitā sabiedrības viedokļa apzināšana tiek veikta trīs reizes – 2021. gadā, 2024. gadā un 2028. gadā. Pirmās sabiedrības aptaujas rezultāti pieejami šeit: https://ej.uz/dabas_aizsardzibas_aptauja_1.

Aptauju var aizpildīt šeit

LANA VIŠŅEVSKA

Vidzemes Augstskolas Tūrisma organizācijas un vadības 3.kursa studente

L.Višņevska sava gada projekta ietvaros pētīja tūrisma piedāvājumu ģimenēm ar bērniem Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta teritorijā (ZBR). Pēc veiktās izpētes Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta teritorijā ietilpstošo novadu (Limbažu, Valmieras un Valkas) tūrisma informācijas vietnēs (www.visitlimbazi.lv, www.visit.valmiera.lv, www.visit.valka.lv) tiek secināts, ka tajā atrodas 89 produkti vai pakalpojumi, kas paredzēti ģimenēm ar bērniem. Visvairāk piedāvājumu ir Valmieras novadā, savukārt vismazāk – Valkas novadā.

Skatoties no piedāvājuma veida, visvairāk ir kultūras objektu, savukārt dabas objekti, aktīvās atpūtas piedāvājumi un piedāvājumi atpūtai lauku sētā ir vienādā skaitā. No bērnu vecuma viedokļa vismazāk produktu ir pieejami ar bērniem līdz 3 gadu vecumam, savukārt ar skolas vecuma bērniem (7 – 12 gadi) un pusaudžiem (13 – 17 gadi) ir pieejami visi rezervāta teritorijā esošie produkti.

Aptaujājot ģimenes ar bērniem, tiek secināts, ka ģimenēm, ceļojot ar bērniem, ir svarīgi kvalitatīvi viesmīlības pakalpojumi, tūrisma objektu pieejamība un izziņas materiāli apskates objektos. Visbiežāk ģimenes informāciju par tūrisma piedāvājumu iegūst no radu un draugu ieteikumiem, sociālajiem tīkliem un Google meklētāja. ZBR ģimenes visvairāk ir izvēlējušās apskatīt dabas objektus un vismazāk – atpūsties lauku sētās.

Darba autorei šo bija vērtīgi pētīt, jo šāda veida pētījums ZBR teritorijā vēl nebija veikts, un ģimenes ar bērniem ir nozīmīgs segments tūrismā, līdz ar to bija nepieciešams izvērtēt jau esošos ZBR tūrisma resursus, un sniegt priekšlikumus tā attīstības potenciālam tieši ģimeņu ar bērniem segmentam.

Lana pati ir no Rīgas, un viņai vienmēr ir interesējušas tēmas, kas saistītas ar ZBR. Lielākā motivācija gada projekta tēmas izvēlei bija vēlme izvērtēt, kas ZBR tiek piedāvāts kādam konkrētam tūristu segmentam, kā arī paša segmenta domas par piedāvājumu.

Foto: L.Višņevskas personīgais arhīvs

Lībieši. Tad un tagad.

“Lībieši. Tad un tagad” ir četru dokumentālu stāstu cikls, kuru centrā ir cilvēkstāsti, atmiņas un viņu nebeidzams darbs kopienas labā, lai saglabātu valodu, rituālus, tradīcijas un nodotu tās no paaudzes paaudzē.

No 5. septembra veselu mēnesi ceturtdienās pulksten 19.30 LTV 1. kanālā skatīties radošās grupas SIA “satura darbnīca TAPT” (projekta vadītāja Luīze Feldmane) redzējumu uz lībiešiem.

3.epizodē raidījuma veidotāji devās uz Vidzemi, Pāli, lai tiktos ar vairākiem lībiešu pēctečiem (tai skaitā UNESCO Latvijas Nacionālā komisijas vadītāju Baibu Moļņiku) un uzzinātu, kā viņi atklāja informāciju par savām saknēm un ko tas viņiem nozīmē. Sarunāsies ar Rasmu Noriņu – vēsturnieci, kas savu dzīvi veltījusi Vidzemes lībiešu pēcteču dzimtas koku pētniecībai. Un tiksies arī ar sirsnīgo Anitu Emsi – dzejnieci, lībiskā dialekta Svētciema izloksnes uzturētāju, lībiešu kultūrvēstures un valodas mantojuma glabātāju un Svētciema Lielnoru lībiešu dzimtas pēcteci, lai klausītos viņas atmiņas stāstos un, protams, arī dzejā. Jāpiebilst, ka 21.septembrī Pāles kultūras namā 2. Vidzemes lībiskās kultūrtelpas starptautiskās konferences ietavaros tika atklāta Anitas Emses 2.dzejoļu grāmata "Ceļš".

3. epizode "LĪBIEŠI.TAD UN TAGAD"

AKTUĀLIE PASĀKUMI

28.septembrī plkst.11.00 Jērcēnmuižā pasākuma “Jērcēnmuižas un barona Adalberta fon Krīdenera devums Latvijas dabas izzināšanā” aktivitātes dienas garumā.

29.septembrī plkst.9.00 Pārgājiens Kodaja (Sokas) purvā ar purva korpēm - "Dzēves lūkojot". Dalības maksa - 5,00 EUR. Pieteikšanās un papildus informācija pa tālruni: 27806452

29.septembrī plkst.14.00 Burtnieku baznīca aicina uz tikšanos staļļa ēkā pie Burtnieku baznīcas, kur notiks tradicionālais Bazārs – izsole!

3. un 10.oktobrī plkst.14.30 Skriešanas seriāla "Optimists" 5. un 6.kārta Valkas brīvdabas estrādes mežā pie "Koklētāja"

5. oktobrī Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta dabas centra pārgājiens “Krustings gar Salacu”. Dalība jāpiesaka līdz 2.oktobrim, aizpildot pieteikuma anketu vietnes www.tiekamiesdaba.lv sadaļā “Notikumu kalendārs”

12.oktobrī Nēģu diena Salacgrīvā un apkārtnē

Vidzemes Augstskolas Sociālo, ekonomisko un humanitāro pētījumu institūta UNESCO katedra "Biosfēra un cilvēks"

Sagatavoja: Anda Mežgaile sadarbībā ar Dabas aizsardzības pārvaldes ZBR koordinatori Lindu Kauliņu, UNESCO Latvijas Nacionālās komisiju un Valmieras integrēto bibliotēku.

Kontakti: hespi@va.lv